

Партия турмуши: ишмизнинг самарадорлиги учун

ДАХЛСИЗ ҲУҚУҚ

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

Беруни пахта заводи кўндан оқиб келарди: маҳсулот таннори юқори, фойда ўрнига зарар кўрарди. Номмақбул методлар билан иш юритган ушун заводи директори партиядан ўчирилди, ишдан олиб ташланди. Бошланғич партия ташкилотининг маҳсулот сифати ва усунулардан оқилона фойдаланишни контрол қилувчи комиссия маъмурият фаолиятини ва технология жараёнларига риоя қилинишини ўрганиб чиқди. Техника воситаларининг бекор туриб қоллиши, хом ашёни қайта ишлаш технологиясининг, моҳият интизомини бузиш, қўллаб чиқарилган фактларни аниқлади.

Ушанда ишлаб чиққан тадбирларимиз партия йиғилишида қўриб муҳофизат қилинди. — деб эслайдиган комиссия раиси Р. Мухторов. — Йиғилиш қабул қилган қарорларни яқин бажаришни ўтган йилда коллективимизга қўлқўлга олиб олиш, ҳосилини қисқа муддатда қайта ишлаш имконини берди. Корхонанимиз кўндан тўхтаганидан уч барбардан кўпроқ — бир миллион сўмга яқин фойда олади.

КПСС Марказий Комитетининг бошланғич партия ташкилотларининг маъмурият фаолиятини ва аппарат ишига усунилган контролни амалга ошириш бўйича комиссиялар тўғрисида қарор партия кўни эътиборини қўйди. Иқтисодий ва социал ривожланган вақтларнинг ҳал этишда уларнинг ролини кучайтириш борасида янги бир ғамхўрлик бўлди.

Ҳозир республикамизда партия ташкилотлари фаолиятини турли йўналишларда бўйича 18 миңдан зиёд комиссия иш олиб бормоқда. Уларни ташкил этишга давр талабини ҳисобга олиб, иккунчи йиғилишда партия ташкилотлари фаолиятини турли йўналишларда бўйича 18 миңдан зиёд комиссия иш олиб бормоқда. Уларни ташкил этишга давр талабини ҳисобга олиб, иккунчи йиғилишда партия ташкилотлари фаолиятини турли йўналишларда бўйича 18 миңдан зиёд комиссия иш олиб бормоқда.

Ҳозир республикамизда партия ташкилотлари фаолиятини турли йўналишларда бўйича 18 миңдан зиёд комиссия иш олиб бормоқда. Уларни ташкил этишга давр талабини ҳисобга олиб, иккунчи йиғилишда партия ташкилотлари фаолиятини турли йўналишларда бўйича 18 миңдан зиёд комиссия иш олиб бормоқда.

ишга партия ташкилотини кучайтиришнинг таъсирчан формаси бўлиб қолди. КПСС ташкилотлари фаолиятини кучайтиришнинг таъсирчан формаси бўлиб қолди. КПСС ташкилотлари фаолиятини кучайтиришнинг таъсирчан формаси бўлиб қолди.

Тошкент трактор заводи олтинчи заводи, 52 та цех контрол комиссиялари иш олиб боради. Корхонани реконструкциялаш ва капитал қурилишнинг боришини контрол қилувчи комиссия аъзолари айниқса қатъият билан иш олиб бормоқдалар. Коммунист А. Барабашин раис бўлган бу комиссия келиши вақтида таърихларни материаллар учун марта партия комитетининг муҳофизат қилинишига қўриқ қилинади.

Бундай комиссияларни қўллаб қўллаш мумкин. Бухоро тўқимачилик комбинати партия ташкилотининг комиссиялари биринчи ва иккунчи йиғилишда фабрикаларда хом ашёдан фойдаланиш ва маҳсулот сифатини атрофда қўриқ қилинади.

Бундай комиссияларни қўллаб қўллаш мумкин. Бухоро тўқимачилик комбинати партия ташкилотининг комиссиялари биринчи ва иккунчи йиғилишда фабрикаларда хом ашёдан фойдаланиш ва маҳсулот сифатини атрофда қўриқ қилинади.

Анджон механика заводида асосий маҳсулотлар тўла олий категорияга олиш

ушун аттестациядан ўтказилмоқда. Бунда К. Пугачевский раис бўлган маҳсулот сифатини контрол қилувчи комиссиянинг фаолияти муҳим роль ўйнамоқда. Комиссия сўнгги уч йилда маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган 36 масала билан ҳуқуқ ва атрофда қўриқ қилинади. Шу нарса қувончлики, унинг тасвирида ҳамма шайлар билан қараб чиқилди, ишлаб чиқариш жорий этилди.

Шу нарса диққатга сазоворки, ҳали истеъмолчи бўлишни ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг партия ташкилотлари сифатини маҳсулот ишлаб чиқариш учун қўриқ қилишнинг ҳуқуқини оғишарга амалга оширмоқдалар. Маркундаги «Атлас» ишлаб чиқариш бirlашмасида қўриқ қилишнинг фойдаланиш ва янги техникани жорий этишда контрол комиссиясининг роли салмоқли бўлади. Бу комиссия аралашуви билан амалга оширилган тадбирлар қисқа муддатда усунулардан фойдаланиш самарадорлигини кескин ошириш имконини берди. Қишлоқ партия ташкилотлари сабабот-мева тайёрлаш, тайёрлов ташкилотлари ишнинг яхшилашда уларнинг дахлини ҳуқуқларини қўриқ қилишнинг фойдаланиш бўлиб қолди.

Раҳбар ходимларнинг аксарияти комиссияларнинг таълими ва муҳофизатлари билан мувозабат билдиришмоқдалар. Бирок, бунинг асосини кўрсатувчи фактлар ҳам йўқ эмас. Қўриқ қилишнинг таъсирчан формаси бўлиб қолди.

Раҳбар ходимларнинг аксарияти комиссияларнинг таълими ва муҳофизатлари билан мувозабат билдиришмоқдалар. Бирок, бунинг асосини кўрсатувчи фактлар ҳам йўқ эмас. Қўриқ қилишнинг таъсирчан формаси бўлиб қолди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия ташкилотлари ишлар бўлимининг инструктори.

Ташаббусга қўшилиб Москва шаҳри санаят корхоналари, курилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари пойтахт темир йўлларида жўнатилган ҳар бир вагон ва контейнернинг бекам қўлини таъминлаш ташаббуси билан майдонга чиққан эди. Республикаимиз касабасоюз ташкилотлари бу қимматли ташаббусни меҳнат коллективларидан кенг жорий қилиш учун қатъият билан ишларини амалга оширмоқдалар.

Ҳозир Самарқанддаги «Красный димител» заводи, Тошкент тўқимачилик комбинати, Андижондаги «Б-Мой» комбинати, Бухоро областидаги Қўйимзор қарғари, Олмалик маъшиш химия комбинати ва бошқа қўллаб қўллаш ташаббуси асосида меҳнат қилмоқдалар. Бу уларга транспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, расмий ишларини яхшилаш, вагон ва контейнерларни ишга шай ҳолда сақлаш имконини беради.

КПСС XXV съезди номли Бухоро тўқимачилик комбинати ишчилари бўйича йилда қувончи меҳнат натижаларига эришилди. Маҳсулот реализация қилиш плани 101,7 процентга, маҳсулот ишлаб чиқариш суръатининг ўсиши 116,7 процентга, меҳнат унумдорлигини ошириш плани 103,2 процентга бажарилиб, Коллектив эришган ютуқларда комбинат клубининг ҳам ҳиссаси бор.

КПСС XXV съезди номли Бухоро тўқимачилик комбинати ишчилари бўйича йилда қувончи меҳнат натижаларига эришилди. Маҳсулот реализация қилиш плани 101,7 процентга, маҳсулот ишлаб чиқариш суръатининг ўсиши 116,7 процентга, меҳнат унумдорлигини ошириш плани 103,2 процентга бажарилиб, Коллектив эришган ютуқларда комбинат клубининг ҳам ҳиссаси бор.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия ташкилотлари ишлар бўлимининг инструктори.

ЕВРОПАДА ЖАНГ МАЙДОНИДА ИШЛАТИЛАДИГАН ЯДРО ҚУРОЛИДАН ХОЛИ ЗОНАНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИШ МАСАЛАСИГА ДОИР

Янгида Швеция ҳукумати СССР ва Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа давлатларга, шунингдек НАТОга аъзо бўлган мамлакатларга мурожаат этиб, Европада тақминан 300 километр кенгликда, яъни Варшава Шартномасида ва НАТОда қатнашувчи давлатлар чегара чизигидан икки тарафда 150 километр кенгликда «янги майдонда ишлатилмайдиган ядро қурулиди» холи зонани вужудга келтиришни таклиф қилган эди.

Совет томонининг Швеция ҳукуматига қайтарган жавобда айтилиши, унинг маъзур таклифи Европанинг турли раёнларида, шу жумладан Европа шимолида ва Болқон ярим оролида ядро қурулидан холи бўлган зоналарни вужудга келтириш учун иккунчи йилда Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг куч-қайратлари сарфланган йўлга мос келади. Совет Иттифоқи бундай зоналарнинг вужудга келтирилишини Европа қитъасида тинчлик ва ҳарфисизлик учун куралишни мўжиза ҳоли деб, бутун қитъани ҳам таклик, ҳам ўртача оқилона учирладиган ядро қурулидан холи қилишга олиб борутиш йўлларидан бири, деб билади.

Европада жанг майдонда ишлатилмайдиган ядро қурулидан холи зонанинг вужудга келтирилиши, совет томонининг фикрича, Европада, айниқса унинг марказий қисмида вужудга келган ва НАТО мамлакатларини қилмайдиган ҳаракатлар натижасида чинағалашган бораётган ядровий қарама-қаршиликнинг ҳиссини ваъзанини юмшатишга қўмақлашган бўлур эди.

Бирок, Швеция таклифида тилга олинган ядро қурулининг тактика-техникавий ҳусусиятларини эътиборга олиб, совет томони Варшава Шартномасида ва НАТОда қатнашувчи мамлакатларнинг чегара чизигидан атиги 150 километр кенгликда қўриқ қилинган зонанинг вужудга келтирилиши ядро уруши хавфини тузукроқ намайитиришга олиб бормади, деб ҳисоблайди. Реаллик шундан иборатки, шу зонадан олиб чиқиб кетилган жанговар ядро зариялари қисқа муддат ичида қайтариб олиб келиниши мумкин. Бундан ташқари, 300 километрлик зона кенглиги сақлаб турган шароитда жанг майдонда ишлатилмайдиган ядро қурулининг асосий комиссияларидан бири бўлиши тактика авиациянинг чиконияларни чекламай қоларган бўлур эди. Оператив тактик рақибларнинг ўзини оқидлигини олиб бораётганлигини ҳам эътиборга олмасдан бўлмайди.

Совет Иттифоқи таклиф этилаётган зонани вужудга келтириш ҳусусидаги музокарада қатнашганга таъбир эканлини, шу музокарада чорғида зонанинг географик мисолига тааллуқли масалалар ва бошқа масалалар, жумладан томонларнинг маъна шу зонага нисбатан олган мажбуриятлари бажарилишини контрол қилиш масалалари муҳофизат қилиниши лозимлигини Швеция ҳукуматига маълум қилди. (ТАСС).

«Электротерм» бирлашмасининг янги бригадаси қўриқ қилинади

«Электротерм» бирлашмасининг янги бригадаси қўриқ қилинади. Трансформатор таътиқларига мой сингидорувчи ишчилар энди трансформаторни йиғувчиларга аниқлади. Уларнинг аввалги вазибаларининг эса Венгрия Халқ Республикасида олиниган автомат линия бажарилибди.

Шу линия ишга туширилиши билан ўстакдаги меҳнат унумдорлиги түрт баравар орди. Машинани биргина соловчи слесарь ишлатмоқда. Янгица мой сингидорувчи технологиясини электр изоляция пишиқлигини бир неча баравар оширди, маҳсулотнинг таннархи анча арзонлашди. Янги технологияни қўллаб ясалган дастлабки аппаратлар ГДР, Польша, Кубадаги ва бошқа мамлакатлардаги истеъмолчиларга жўнатилди.

ДОСААФ МАКТАБИДА «КАМАЗ СИНФИ»

Фарғонадаги ДОСААФ автомобиль мактаби ҳузурда Ўзбекистонда биринчи «КамАЗ синфи» ташкил қилинди. Уни битириб чиқувчилар билан хизматчилар составининг янги шубҳа билан машиналарни осмон қилмайдиган ҳолда ва ўстаконларини ҳам таъминлаш мумкин. Автомобил мактаби территориясида ўқув корпуслари, ётқонхона, спорт-корпуси солинди, автодор, ўстаконлар, гараж, 50 метрлик сузиш ҳовузи, янги майдончалар барпо этилди.

ОРАЛИК ЭКИН НАВИ

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтида келтирилган янги «Осточная» қор бугудой навн республика хўжалиқларининг сугориладиган ерларидан самарали фойдаланишга ёрдам беради. У далапар асосий экинлардан бўш бўлган кузги-кишик мавсумда етиштиришга аталган.

Институт навин синиб қўриқ қилинади қилган «Осточная» навн гектар бошига 318 центнердан — аънавий навларга нисбатан 48 центнер кўп бақи берди. «Осточная» қора бугудойнинг бошиқа фазилатлари ҳам бар: унда қорамол маҳсулдорлигини ўсишига самарали таъсир этувчи протем, бошиқа моддалар йўқ. [ЎТАГ]

Ангрн керамика комбинатида янги қилинган ишлар таътиқ қилинади. Бу йилда қўриқ қилинган ишлар таътиқ қилинади. Бу йилда қўриқ қилинган ишлар таътиқ қилинади.

КОЛХОЗДА МУЗЕЙ

Вобиев районидида «Заррашона» колхозиде хутор системаси бартарар этилиб, учта типовой пёсёлка қурилмақда. Бунда шифохонса, истироҳат бони, маъшиш хизмат уйи, пахта пункти, алоқа уйи, пиллага биринчи ишлов бериш цехи, ошхона ва магазинлар ишлаб турибди. Янги йилда юз тоналари АТС, ҳамма йилда юз тоналари қаватли универсал қурилиб ишга туширилади. Беш йиллик охирига эса пёсёлкаларга табиий газ ва водопровод линиялари ўтказиш мўлжалланмоқда.

Колхоз марказида қад кўрарган қўриқ бинода кўни кеңе очилган колхоз тарихи музейидаги экспонатлар бу илгор хўжалиқининг бугунги қўриқам намоли ҳақида хикоя қилади. Шунингдек, музей меҳнатчиларини томошбанини узок ўтмишга ҳам бошлаб кетади. Колхоз қурилиши, хотин-қизлар озодлиги, босманчиларга қарши кураш, Улуу Ватан уруши ва ундан кейинги маданий ҳаётга доир ренг-баранг хўжетлар бу хўжалиқининг суронли тарихи билан таништиради. Эски уй-жойлар, нураб ётган бинолар кўриниши, қадимги хўжетларнинг намуналари, уруш ва меҳнат ветеранларининг фотосуратлари ва улар ҳақидаги қизиқарли хикоялар, айниқса ишларга ибратликдир. Музей ўзбек халқининг сезимли шоирларидан Мўжир Обид яшаган ва ижод қилган Қўриқнинг қилинишини ўтмиш ва бугун ҳақидаги ноёб хўжетларга саянабелан маъна ва сифатида ҳам эътиборга сазовордир. Х. ҚОДИРОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЕХНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ВАҚТДАН ҲАҚИЯТ НАМАНГАН. Тўрақўрган районидидаги трактор ремонтни заводининг Кутбиддин Сайдуллаев бошлиқ деталъ йўни қунарда 1984 йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Бригада ремонтчилари ўтган йили 45 миң сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, мусобақада гўлиблик қилишган. Бу йил завоёт ремонтчилари 30 та «В-650» деталъи транспортёрлар тайёрлаш, пилдан таътиқ 3 та транспортёр ишлаб чиқариш ва 10 миң сўмлик маҳсулот реализация қилиниши қўриқ қилишган. Шунингдек, йил охирига 50 погонметр қувар, миң киловатт-соат электр энергияси тайёрлашган.

П. НИШОНОВ. 1985 йил ҳисобига

АНДИЖОН. «Облострой» трестини 7-механизациялашган қўриқ колоннасининг Хўшижон Хўжаев бошлиқ скрейперчилар бригадаси коллективи 1985 йилнинг март ойи ҳисобига иш бошлади. Бундодорлар қўриқ Комсомоллобод район хўжалиқларида кейинги йили йилдаги пилдан 2.048 миң ўриқга 4.505,6 миң кубометр түпроқ ишлари ба

жариб, Сарсонқум қўлидан 120 гектар ер ўзлаштиришди, юзлаб гектар янги майдонларни капитал пиланровадан ўтказилди. М. АБДУКАРИМОВ.

ПЕШҚАДАМ ХАЙДОВЧИЛАР ХОРАЗМ. Область автотрестига қарашли Янгибордаги 9-автотўқилмади коллективи халқ хўжалиқ қиларини белгилаган манзилларга барвақт элиб бериш, пилдан таътиқ 3 та транспортёр ишлаб чиқариш ва 10 миң сўмлик маҳсулот реализация қилиниши қўриқ қилишган. Шунингдек, йил охирига 50 погонметр қувар, миң киловатт-соат электр энергияси тайёрлашган.

С. ЕҚУБОВ. Республикаимиз санаят корхоналари қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари эришадиган ана шундай меҳнат ютуқлари ҳақида наманганлик Р. Уммаев, тошкентлик В. Клементьев, Б. Норминтов, А. Зокров, Ф. Қўриқов, А. Валуцкий, Хоразмлик Ш. Саидов, И. Шижонков, Қоразмлик Х. Абдурақов, Х. Абдурақов ва ўрғонлар ҳам хат-хабарлар йўллаганлар.

ЛЕНИНЧА НАЗАРИЯ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ

Совет халқи Коммунист партия раҳбарлигида Ленин қўриқ қилинган 43 миң квадрат метрга оширди. Эришилган бу ютуқда корхонанинг илгор ишчилари — Маманов Рўзбойев ва Мустафо Пардаев ўрғонларнинг ҳиссаси катта.

ШАРОИТ БИР ХИЛ-У...

ОҲАНГАРОН ВА ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНЛАРИДА ЧОРВАЧИЛИК СУСТ РИВОЖЛАНМОҚДА

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва июль Пленумлари қарорларида мамлакат Озиқ-овاق программасини муваффақиятли бажариш учун ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш, махсулот етиштиришни кўпайтириш зарурлиги кўрсатилди. Поёнтх Тошкент облаستининг меҳнатнашлари бунга амал қилиб, кишлоқ хўжалигини, хусусан чорвачиликни маддал ривожлантиришга, махсулотни кўпайтиришга интилоқлар.

Кейинги даврда обдласта тармоқини ихтисослаштириш, марказлаштириш, озуқа баъсан мустақамлашга қаратилган бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Саиоват деҳқончи асосланган йиллик чорвачилик комплекслари, парралдачилик фабрикалари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Қолқоз ва совхозларда янгидан чорвачилик фермалари ташкил этилди, мавжудлари реконструкция қилиниб, кенгайтирилди. Чорвачилик кадрлари сараланди. Уларга нисбатан талабчанлик қулайтирилди, махсулотни оширишда. Натигада чорва моллари туғиш, махсулот етиштириш ошди, гўшт, сўт, тухум етиштириш кўпайди. Эндиликда Тошкент обдласта чорвачиликни ривожлантириш, махсулот етиштиришни кўпайтириш суръатлари жиҳатдан етакчи ўринга чиқиб олди.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларидан ташкилотчилик ва сиёсий тарбиявий ишчи ҳозирги талаблар даражасига ўтариш талаб қилинмоқда. Уларнинг эътибори фермаларнинг коллективлари ўртасида социалистик мусобақани, уюшқонлиқни, ташаббусқонлиқни кучайтириш, меҳнат ва ишлаб чиқариш иттиозининг мустақамлашга қаратилганда. Белгилашга тадбирларнинг бажариш учун чорваловларнинг махсулотни кўпайтиришда, партия, давлат ва меҳнат иттиозинини мустақамлашга ариштилаётган жойларда тармоқнинг самардорлиқни юксалтириш, махсулот етиштириш ва таъбирлаш кўпаймоқда. Масалан,

Калинин районида ўтган йили пландагидан зиёд 4302 тонна гўшт, 855 тонна сўт етиштирилди. Тошкент, Бўна районларида ҳам салмоқли самарга эришилди.

Афсуслки, обдластаги ҳамма раёнларда ҳам чорвачиликни ривожлантиришда зўтирилган илтижага эришилмади, деб бўлмайди. Оқоридаги районлар билан бир хил шароитдаги Оҳангарон ва Ўрта Чирчиқ районларида чорвачилик жуда сўст ривожланган, махсулот етиштириш ва сўтнинг сезкин кўпаймоқда. Оҳангарон районида ўтган йили белгилашдан давлатга гўшт, сўт ва тухум сўтин 1981 йилдагига нисбатан 19—41 процент ўсish сўтин дозим эди. Амалда эса қабул қилинган мажбуриятлар ў ёқда турсин, ҳатто гўшт, сўт етиштириш ва таъбирлаш планлари ҳам бажарилмади. Ана шу махсулотлар пландагидан анча кам олинди, давлатдан 2070 тонна гўшт ва сўт қардор бўлиб қолди. Районда гўшт етиштириш ва сўтнинг планни бажарилмаганига «Ғалақудуч» совхозидан 4 чўчачилик комплекси қурилишида бичорларнинг айби билан камчиликларга йўл қўйилгани оқибатида зарур миқдордаги чўча бориқмагани, улар касалланиб, ноубуд бўлгани учун 1678 тонна озу гўшт таъбирлангани рўқам қилинган.

Хўш, у ҳолда сўт етиштириш ва давлатга тошириш планни нима сабабдан бажарилмади? Район раҳбарлари бунга ҳам баҳона топилибди. Эмшиин, район тоғли зонада жойлашган, сув билан яхши таъминланмаган, шу сабабли озуқа экинлардан мўл ҳосил олинмади, айниқса, ситирларни яхшироқ боқиб, сўт сўтиб олиш қийин. Бунинг устига узар эвдор эмас, кам сўт бермайди. Тўғириб боқилмас, эвдор ситир ҳам кўп сўт бермайди-ку, ҳар ҳамма гап бор сувдан тўғри фойдаланиб ва экинларни яхши парвариш қилиб, улардан мўл ҳосил олиш ҳамда ситирларни тўғириб боқинда қолган. Аслида, гўшт, сўт

етиштириш ва харид қилиш планлари бажарилмаганини юзасидан белгилашга тадбирлар ҳам, қабул қилинган қарорлар ҳам бажарилмай, қоғозда қолиб кетмоқда.

Шуни унутмаслик керакики, партия ва давлат иттиозинига риов қилиш коммунистлар учун қонуи, белгилаш таъбирларнинг бажарилиши таъминлаш уларнинг бурчи. Ана шунга риов қилина, бурча садоқат намунаси кўрсатилса, меҳнат ва ишлаб чиқариш иттиозини мустақамлашга, тармоқини ривожлантириш ҳамда махсулот етиштиришни кўпайтиришда кўтилган натижага эришиш мўкин. Буни Ўрта Чирчиқ райони раҳбарлари ҳам ёдда тутишлари керак. Чўчи бу ерда ҳам аҳвол яхши эмас.

Қоғозда тадбирлар белгилаш, қарорлар қабул қилинишида амалий ишга ўтилган йў. Маана, ҳисоблар: районда бултур давлатга гўшт, сўт, тухум сўтинини 1981 йилдагидан 15—25 процент кўпайтириш мўлақалланган. Ҳарикатда эса гўшт таъбирлаш атиги 6 процент ўсиш, сўт ва тухум сўтин кўпайиш ўринга, камайиб кетди. Бунинг устига сўт ва тухум харид қилиш планлари бажарилмади.

Район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ У. Муслимов бурча қолқозларда давлатга гўшт сўтин планни адо этилганини таъкидлади. Бу тўғри, Аммо «Партия XXVI съезди» парралдачилик фабрикаси ҳам гўшт, ҳам тухум етиштириш планини уздали олди. Давлатга белгилашдан 187 тонна гўшт ва 7 миллион 174 миң донна тухумини кам берди. Фабрика директори А. Солиқовнинг айтишича, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг қурилиш-монтаж трестини фабрикани реконструкция қилганида бир қатор ёрдамчи объектларни, ё бутунлай қурмаган ёки чада қолдирган, Шу сабабли, айниқса, қўчалар кўлаб ноубуд бўлмоқда. Ўтган йили охиридан жўжаларнинг 40—50 процентини ноубуд бўлиб, гўшта қўйилган ва тухум

Шу бондан чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгилашга тадбирлар ҳам, қабул қилинган қарорлар ҳам бажарилмай, қоғозда қолиб кетмоқда.

Шуни унутмаслик керакики, партия ва давлат иттиозинига риов қилиш коммунистлар учун қонуи, белгилаш таъбирларнинг бажарилиши таъминлаш уларнинг бурчи. Ана шунга риов қилина, бурча садоқат намунаси кўрсатилса, меҳнат ва ишлаб чиқариш иттиозини мустақамлашга, тармоқини ривожлантириш ҳамда махсулот етиштиришни кўпайтиришда кўтилган натижага эришиш мўкин. Буни Ўрта Чирчиқ райони раҳбарлари ҳам ёдда тутишлари керак. Чўчи бу ерда ҳам аҳвол яхши эмас.

Қоғозда тадбирлар белгилаш, қарорлар қабул қилинишида амалий ишга ўтилган йў. Маана, ҳисоблар: районда бултур давлатга гўшт, сўт, тухум сўтинини 1981 йилдагидан 15—25 процент кўпайтириш мўлақалланган. Ҳарикатда эса гўшт таъбирлаш атиги 6 процент ўсиш, сўт ва тухум сўтин кўпайиш ўринга, камайиб кетди. Бунинг устига сўт ва тухум харид қилиш планлари бажарилмади.

Район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ У. Муслимов бурча қолқозларда давлатга гўшт сўтин планни адо этилганини таъкидлади. Бу тўғри, Аммо «Партия XXVI съезди» парралдачилик фабрикаси ҳам гўшт, ҳам тухум етиштириш планини уздали олди. Давлатга белгилашдан 187 тонна гўшт ва 7 миллион 174 миң донна тухумини кам берди. Фабрика директори А. Солиқовнинг айтишича, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг қурилиш-монтаж трестини фабрикани реконструкция қилганида бир қатор ёрдамчи объектларни, ё бутунлай қурмаган ёки чада қолдирган, Шу сабабли, айниқса, қўчалар кўлаб ноубуд бўлмоқда. Ўтган йили охиридан жўжаларнинг 40—50 процентини ноубуд бўлиб, гўшта қўйилган ва тухум

берадиган товуқларнинг ўрни тўғирилмай қолди. Натигада гўшт, тухум етиштириш планни бажарилмади.

Ленин шунга қарамай, районда гўшт таъбирлаш планини бажариш, тухум етиштириш ҳамда давлатга сўтишни бирмунча кўпайтириш имконини берадиган резервлар ҳам бор эди. Масалан, «Партия XXII съезди», Терешкова номи, «Коммунизм», А. Икромов номи, Куйбўшев номи қолқозларда гўшта тошириш қарорамоллар яхшироқ семиртирилиб, тирик вази ҳеч бўлмаганда райондаги ўртача даражага етказилганда, кўп хўжалик эҳтиёжига жўла орқ мўллар сўйиб юборилмаганида кўпайишча равишда анча миқдорда гўшт етиштириш, бу соҳаданги планни бажарилмагани шунинг эди. Кези келганда шунинг айтиш керакики, «Коммунизм» (правление) раиси А. Обидов, Куйбўшев номи (правление) раиси Х. Мадалиев, А. Икромов номи (правление) раиси У. Азаматов қолқозларда ситирлар ва товуқларнинг махсулотдорлиқга ҳаётанча қилиниши ҳам ариямайдиган даражада паст.

Бултур чорва моллар, хўсуан ситирлар туғини ўстириш планни ҳам бажарилмади. Бир неча юз бош ситир ва гувақин қисир қолганлар, бир қатор хўжаликларда ситирлардан жўдалар кам, бузоқ олинганлар, кўлаб қорамол, қўй-очки ноубуд бўлишига йўл қўйилганда кейин бундай бўлиши табиий эди. Бундан районда чорвачиликни хўжаларларга мўнособатда бўлишида, чорва моллар йўли парвариш қилинмаганини, ветеринари хизмати сиёсатини улар касаллаштириб, ноубуд бўлмоқда. Мўл туғини ўстириш планни бажарилмаганининг сабаби шундан иборат деган фикр келиб чиқди.

Хўдоса шунки, Оҳангарон ва Ўрта Чирчиқ районларида чорвачиликни ривожлантириш масаласи билан зарур даражада шўғулланмаган, партия, давлат ва меҳнат иттиозинига қарий риов қилинмаган. Қирасини айтганда, қолқознинг асосий сабаби ана шундан иборат ўйлашмики, Тошкент обдласта партия комитети ҳар неча районда рўй берган қолқозини тўғатиш ва уларни ялғорларга даражасига кўтариш, чорвачиликни ривожлантириш, махсулот етиштириш ҳамда тайёрлаш юзасидан белгилаш тадбирларининг бажарилиши таъминлаш юзасидан тегишли чоралар қўради.

Х. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» муҳбири.

Чет элларда ЮКСАК БАҲО ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСДАН

НЬЮ-ПОРК. (ТАСС).

БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр халқаро ҳамжамиятнинг қароргоҳида ўтказилган маърузот конференциясида Совет Иттифонининг янги тинчлик ташаббусларига юксак баҳо берди. У КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов оға шўҳалатини ҳамдўстлик мамлакатларининг Прагада қабул қилинган сиёсий декларациясида баён этилган ташаббусларига тўхталиб, бу тақдирлар қуролсизлашган проблемаларига бағишланган музоанаралар учун қўлай муҳитни янгулда келтиришга ижобий таъсир ўтказётганлигини айтди.

БМТ Бош секретари 1983 йил қуролсизлашган масалалари юзасидан жиқидий музоанараларнинг бошланиши билан нишонланганига умид қилмади, деди. Шу соҳада силжинга ариштилаётганлиги дунда жиқидий кескилик сарланиб қолаётган

НЬЮ-ПОРК. (ТАСС).

БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр тинчлик учун, айниқса хозирги илтиҳал халқаро вазиятда мураккаб халқаро проблемаларини ҳал этиш учун курашда БМТ механизмидан кенгроқ фойдаланишга даъват қилди.

БМТ Бош секретари БМТнинг диққат марказида турган биринчи даражали аҳамиятга молик проблемалар қаторида қуролсизлашдан ташқари Яқин Шарқ ва Намибия, шунингдек дундаги иқтисодий аҳволини айтиб ўтди. Яқин Шарқ проблемаларини ҳал этиш йўларини қидриб топиш учун унинг барча томонларга маъбул бўлган ва шу хўсуудани барча тақдирларнинг ўзида мужассамлаштириш варағитини ишлаб чиқиш учун БМТ жуда мўс келадиган аниқ амалдор, деди у. Х. Перес де Куэльяр Африка жанубий проблемасини ҳал этиш йўларини қидриб топишни ялдиллаштиришга аришин зарурлигини ҳам таъкидлади.

● **ВАШИНГОН.** Нью-Йорк штатидан конгресс аъзоси, демократ С. Соларк Лотис Америкаси мамлакатларига қилган сафаридан қайтиб келгандан кейин бу ерда ўтказилган маърузот конференциясида нутқ сўзлаб, АҚШнинг Марказий Америкадаги сиёсатини қоралади.

● **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистонга келатган ажиабий турмслар сони узунқисқа кўпаймоқда. Туркияни ривожлантиришга бағишланган Лондауда ўтказилган семинарда хабар қилингандек, 1982 йилда чет медалкатлардан бир ярм миллионга яқин меҳмон келиб кетган. Ҳиндистон ҳукумати ана шу тармоқни янада ривожлантириш мақсадида меҳмонхоналар, кампнинглар, мотеллар қуришни кенгайтирмоқда.

● **ТОКИО.** Ташқи савдо ва саноат министрлигининг хабар беркишича, Буттур Японияда нефть махсулотлари ишлаб чиқариш 3 процент камаятган.

● **ЛУСАКА.** Замбия саноат тармақини қоррақисси (Индекс) билан Чехословакиянинг «Мотоко» ташқи савдо кампанияси битимини имзоледи. Бу тўғрида мувофиқ Лусакада трактор йнгув заводи қурилади.

(ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИНИДАН

АДАНДА КЕНГАШ

● **АДАН.** Бу ерда 16 та араб мамлакатларидан Осиб ва Африка халқлари бирдамлиги миллий комитетларининг кенгаши очилди. Кенгаш иштирокчилари Ливанда АҚШнинг мадади билан Исроил амалга оширган агрессия юзасиданги тўғатиш, Вашингтоннинг Яқин ва Ўрта Шарқда ҳарбий-сиёсий ҳужумроқли ўрнатилиш борасидаги планларини барбод этишга қаратилган конкрет ҳаракатларга кенг халқ оммасини сарфарб қилди. Масалаларини муҳоқима қилди.

Кенгашда сўзга чиққан Осиб ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотини Бош секретари Нури Абдуя Разақ Исроил агрессиясига ҳамда империялининг регион ишларига аралашувига қарши курашда араб мамлакатларининг ҳаракат бирлигини таъминлашда миллий демократик ташкилотнинг, прогрессив жамоатчиликнинг муҳим роль ўйнашини таъкидлади.

Фаластин Озодлик ташкилотини ижроия комитетининг раиси Я. Арафат ўз нутқида Исроилга ва унинг америкалик ҳомийларига қарши курашнинг давом эттиришига Фаластин Қаршилик ҳаракати қарий қарор берганлигини таъкидлаб ўтди.

ЎЗАР МАНАҒУЛАР ЙИЛИДА

● **БОКУ.** КПСС XXVI съезди номиданги сузуви парлалаш установасининг коллективини Насий деңизининг Ўрта қисмида нефть қудуғини қавлаб бошлашга Установазининг экинчи деңизининг шу қисмида қилмаган хом ашйининг саноат қўламлигидан заласпери борлигини исбот қилишга лозим. Шу йили Каспийдаги сузувчи парлалаш установақларидан бултургига нисбатан бир ярм баравар кўп жинс парлалаб чиқарилади.

ПРОКУРОРИНИГ ТАЛАБИ

● **ТОКИО.** Американинг «Лонхид» самолётсозлик концерни Япониянинг олий маъсбадор арбобларига пора берганини тўғрисидаги иш юзасидан суд процесси ишлатиларига қарши дўқ-пўлас ва агрессия учун Преториани қоралаган эди.

«ЭРКИН ДУНЕ» ҚИРАСИН

Жерекс Мур Англиканинг энг кўфузли генералларидан эди. У умрининг энг гуллаган кўч-куватига тўлган даврини Буюк Британия қиролчаси — ҳазрати олияларининг байроқига хизмат қилишда ўтказди. Бу байроқ Мур учун муқаддас эди. Шунинг учун қиролча қолқозини дилга жо қилиб ўзини ўтга ҳам урди, суғга ҳам.

Қиролча байроғи остида инглиз солдатларининг жангга бошлаб қирққан, у Буюк Британиядаги юртдошларининг маифатларини ҳимоя қилишда, деб йўларди. Мур худди шундай ўй билан вақтидан миғиллаб километр узокда — Малакзия тўғайларида жанг қилди, Брунейда махаллий аҳолини қонга боқтирди. Ниҳоят, анча кекасий қолганига қарамай, ҳазрати олияларининг деңиз пеладиси жангчиларини тош-қоядан иборат Фолкленд ороллариға еририлиб қиршига бошлаб, алоқиди жонбозлик кўрсатди.

Жерекс Мур бу жонбозлиги учун юксак тақдирланди. Қиролча унга риза уевини берди. Холис хизмати юксак қадрлангандан кеска Мурнинг қўларинда қувонч ёшларди.

АДАНДА КЕНГАШ

● **АДАН.** Бу ерда 16 та араб мамлакатларидан Осиб ва Африка халқлари бирдамлиги миллий комитетларининг кенгаши очилди. Кенгаш иштирокчилари Ливанда АҚШнинг мадади билан Исроил амалга оширган агрессия юзасиданги тўғатиш, Вашингтоннинг Яқин ва Ўрта Шарқда ҳарбий-сиёсий ҳужумроқли ўрнатилиш борасидаги планларини барбод этишга қаратилган конкрет ҳаракатларга кенг халқ оммасини сарфарб қилди. Масалаларини муҳоқима қилди.

Кенгашда сўзга чиққан Осиб ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотини Бош секретари Нури Абдуя Разақ Исроил агрессиясига ҳамда империялининг регион ишларига аралашувига қарши курашда араб мамлакатларининг ҳаракат бирлигини таъминлашда миллий демократик ташкилотнинг, прогрессив жамоатчиликнинг муҳим роль ўйнашини таъкидлади.

Фаластин Озодлик ташкилотини ижроия комитетининг раиси Я. Арафат ўз нутқида Исроилга ва унинг америкалик ҳомийларига қарши курашнинг давом эттиришига Фаластин Қаршилик ҳаракати қарий қарор берганлигини таъкидлаб ўтди.

ЎЗАР МАНАҒУЛАР ЙИЛИДА

● **БОКУ.** КПСС XXVI съезди номиданги сузуви парлалаш установасининг коллективини Насий деңизининг Ўрта қисмида нефть қудуғини қавлаб бошлашга Установазининг экинчи деңизининг шу қисмида қилмаган хом ашйининг саноат қўламлигидан заласпери борлигини исбот қилишга лозим. Шу йили Каспийдаги сузувчи парлалаш установақларидан бултургига нисбатан бир ярм баравар кўп жинс парлалаб чиқарилади.

ПРОКУРОРИНИГ ТАЛАБИ

● **ТОКИО.** Американинг «Лонхид» самолётсозлик концерни Япониянинг олий маъсбадор арбобларига пора берганини тўғрисидаги иш юзасидан суд процесси ишлатиларига қарши дўқ-пўлас ва агрессия учун Преториани қоралаган эди.

«ЭРКИН ДУНЕ» ҚИРАСИН

Жерекс Мур Англиканинг энг кўфузли генералларидан эди. У умрининг энг гуллаган кўч-куватига тўлган даврини Буюк Британия қиролчаси — ҳазрати олияларининг байроқига хизмат қилишда ўтказди. Бу байроқ Мур учун муқаддас эди. Шунинг учун қиролча қолқозини дилга жо қилиб ўзини ўтга ҳам урди, суғга ҳам.

Қиролча байроғи остида инглиз солдатларининг жангга бошлаб қирққан, у Буюк Британиядаги юртдошларининг маифатларини ҳимоя қилишда, деб йўларди. Мур худди шундай ўй билан вақтидан миғиллаб километр узокда — Малакзия тўғайларида жанг қилди, Брунейда махаллий аҳолини қонга боқтирди. Ниҳоят, анча кекасий қолганига қарамай, ҳазрати олияларининг деңиз пеладиси жангчиларини тош-қоядан иборат Фолкленд ороллариға еририлиб қиршига бошлаб, алоқиди жонбозлик кўрсатди.

Жерекс Мур бу жонбозлиги учун юксак тақдирланди. Қиролча унга риза уевини берди. Холис хизмати юксак қадрлангандан кеска Мурнинг қўларинда қувонч ёшларди.

МИСР ПРЕЗИДЕНТИНИГ ВАШИНГОНГА ВИЗИТИ

● **ВАШИНГОН.** (ТАСС). Миср президенти Х. Муборак янги президент Ж. Буш билан давлат секретари Я. Шульц билан дўстона танлафуз вақтида ҳамон парламент мажлисларида қатнашиб турибди.

ПРЕЗИДЕНТ МАСЛАҲАТЛАШУВИ

● **ЛИССАБОН.** Португалия президенти генерал Рамальо Эанеш бу ерда қасаба союэлар, савдо-саноат доиралари вақиллари ва етакчи экономистлар билан маслаҳатлашиб олди. Шу маслаҳатлашувлар даврида мамлакат бошидан кенгайтирган ўқир иқтисодий танлиқини бартарф этиш йўлари муҳоқима қилинди. Португалиянинг ташқи мамлакатлардан қарзи 13 миллиард долларга етди. Бу эса ялли миллий махсулот қимматининг таъминан арминини таъкидлади. Тулов балансининг қамомати ҳам рекорд даражасига — 3 миллиард долларга етган.

Бошқача сўзлар билан айтганда, Вашингтон Миср президентининг ҳозирги вазитини АҚШнинг Яқин Шарқдаги кенг қаровли стратегиясини доирасидан ташқиб деб билмоқда. Ана шу стратегия Америка империялизмининг шу региондаги агрессия базалари тармоқини кенгайтиришга, ҳарбий-сиёсий ниҳаддан ҳозир бўлиб туришини қулайлаштиришга қаратилганлигини воқеалар кўрсатиб турибди.

Мабуот хабарларига кўра, томонлар президент Рейганининг Яқин Шарққа доир «тинчлик ташаббуси» деб аташган ташаббусини ҳам муҳоқима қилдилар. Араб мамлакатларининг қўпгина пойтахтларида бу ташаббус шармандаш чиққан Кемп-Дэвид йўлининг давом эттирилиши деб баҳоланди. Маълумки кейинги вақтларда Х. Муборак бир неча марта ана шу «ташабуслар» қўлаб-қувратиб чиқиди, бошқа араб мамлакатларини Кемп-Дэвидда ишлаб чиқилган сценарийга мувофиқ «сулҳ яраш»га қўшилишга даъват этди.

ТАРСАКИ

миғиз учун бу ҳақида турар-деңиз. Энди бўлса қандиғиз кўй!

Унинг қулқ-қисқисига турсаки тўшгадиг бўйди. Бу генерал Мурнинг Буюк Британия мустақамлачилиги сиёсатини амалга ошириш йўлидаги хизматлари эвазига Берлинга халма мунофоту унсволарини босиб кетди. У гангиб қолди. Чўчки бошпанасига қолган эди. Энди Англиядаги миғиллаб бошпанасизлар сағига яна бир бошпанасиз қўшилди.

Ҳа қалпига кўр-қўрона хизмати генералга ана шундай тарсик бўлиб қайтди. У жанг жадалларда юраркан «эркин дунё» деб миғиллаган вақтда инсон қалб-қиммати қандайлигини ўйлаб ишидан ҳам, ўйиндан ҳам жудо бўлди. «Эркин дунё»нинг кўз ўнгида «емена мева» деб турбди. Уйлашмики, Англияда ҳуқуқорлик қилмаган торилар ҳуқуқорликни амалга ошириш сиёсати инглизлар бошини не қулатлар солдотларини ўйлаб қуриш учун Мур жамоабига эиди вақт бемақлоп етс керак.

● **ШОҲИСМОИЛОВ.**

САМАРҚАНД. Яқинда иш бошлаган Каттақўрғон сўт заводи

сўт, ёғ, қатик, қаймоқ, сметана сингари 12 хил махсулот ишлаб чиқарилди. Корхона ҳар кунини савадо тармоқларига 5000 сўмлик сифатли махсулотлар кўнатилади. Суратда: завод қўйиш лийнасининг ялғор иши. Чиса, оператор Лафогат Соҳибчи.

Р. Годуров фотоси (ЭТАП).

САМАРҚАНД. Яқинда иш бошлаган Каттақўрғон сўт заводи

сўт, ёғ, қатик, қаймоқ, сметана сингари 12 хил махсулот ишлаб чиқарилди. Корхона ҳар кунини савадо тармоқларига 5000 сўмлик сифатли махсулотлар кўнатилади. Суратда: завод қўйиш лийнасининг ялғор иши. Чиса, оператор Лафогат Соҳибчи.

Р. Годуров фотоси (ЭТАП).

янда юксак босқичга кўтарилди. Бинобарин, у иқтисодий асосатига эмас, балки социал-сиёсий, маданий ва ғолий асосларга ҳам эгаки, бу ҳол иқтисодий ва давлат тузумининг ўхшашлигиди, социалистик турмуш тарзини, дунёқарашининг бир хиллигиди, маънавий ҳаётнинг асосий хўсуватларида яқин қўйилмоқда. Узаро Иқтисодий Ердам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар бўйича миллий даромад ҳажми 1980 йилда 1970 йилдагига нисбатан 66 процент, яъни саноат махсулотининг 84 процент ўси. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ўз олдларига 1981—1985 йилларга ва 1990 йилларга мўлақалланган жуда катта нафизларни қўйилди. Варнаша Шартомаси қатнашчиларини Сиёсий маслаҳат комитетининг яқинда бўлиб ўтган кенгаши социалистик мамлакатлар дўстлиги ва Узаро ҳурмати бўлимаслигини яна бир бор таъкидлади.

Пролетар интернационализи социалистик ватанпарварликка энд эмас. Социалистик давлатлар граждандари маънавий қўқисининг бу фаиз

ЁШ НАСЛИНИ АРДОҚЛАБ...

Тонголларда радиодан дилрабо кўшиқлар янгради. Ана шу ёшлар, серлақ кўшиқларни яратувчилардан бири — Пулат Мўминдир. Унинг номи дастав-ба дастав ёш авлодининг кўшигини куйчи, болалар адабиётининг етук ижодкори ва ҳақиқий заҳматкаш сифатида тилга олинади. Шу кунларда бу ҳамкасб дўстимизнинг муборак олтинши ёши нишонланмоқда...

КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюроси аъзолига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари атоқли адиб Шароф Рашидов «Детская литература» журналининг бутун август сонига босилган «Болалар — бизнинг истифобимиз» мақоласида: «Замонавий ўзбек болалар ва ўсмирлар адабиёти ўзининг тематик, услубий ва жанрлар раиғ-баранглигин билан гоётда ажойиб, эътиборга лойиқ ҳодисадир», деди, шу адабиётнинг ютуқларига, ёш наслини коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашдаги ролига юксак баҳо берди. Бу, партия ва ҳукуматимизнинг келажак ота-оналар фарзандлар бадиий-эстетик намоёлиги учун кўрсатиб келган ота-оналарга ҳамқўлликнинг янги ёрқин далилидир. Шу ҳамқўлликдан баҳра олиб, юксак етган ижодкорлар сафида Пулат Мўмин ҳам бор.

Мен Пулат Мўминнинг адабиётида атак-чекан бўлганда бундан куятлиб келаман. Илк қадамидан то таниқли ёзувчи даражасига етгунча қадар — қирқ йилча давр мобайнида илҳами синаловларнинг энг ўткир, муттасил ўқиш-ўрганиш, меҳнат ва илҳами ўз самарасини кўрсатди. Ёшиққан болалар учун ижод этганини орау қилган Пулат-жонга ўзбек классик адабиёти, совет адабиёти, ҳақиқий ижоди намуналарини кўнгил билан ўргангани кўл келди. Шейра-тизмизнинг улкан устозлари Хамза, Х. Олимжон, Ғ. Ғуллом, Уйғун, Шайх-овода, Зулфия, Миртемирлардан астойдил таълим олди. З. Дибер, С. Жўра, Қ. Мухаммадиев, А. Раҳмат, И. Мусул-лар издан борди. Аниқса, маҳорат сирларини чуқур ағаллашди В. Майковский, С. Маршак, С. Михалков, А. Барто шеърларини, Н. Носов чи-сарларини ўқини ва таржима этиши кат-та мактаб бўлди. Албатта, чинака болалар ёзувчисини бўлиш учун натта тай-ёргани, кичикитойларни севиш, улар ҳаётини билишини ўзинга ниҳоя эмас. Шулар билан бирга, болалар онги, пси-хологияси, тили, оруз-ингилишларини тере-ан аниқлаш, юрқандан туйишини, туйиб туйибсин ўзиниқилди севишини, Белисий айтганидек, «болалар ёзу-вичи бўлиб тугилишини» керак. Мақсуд сифатларга эга Пулат Мўмин умр бўйи болалар орасида яшаб, қалбларига чу-қур кириб, уларнинг раиғ-баранг, ажой-иб, бей оламини ҳақиқий тасвирлаб берди. Педагоггай зийраклик, оталарча меҳрибонлик ҳисларни йўрилган асар-лари билан ёш китобхонларини ўзинга ром этиб келди.

Табиийки, ёзувчининг хизмат дара-жаси умум адабиёт қозониға кўпгина ҳиссаси билан ўлғанади. Пулат Мўмин-нинг кўп йиллик ижоди сермахсуз бў-либ, навқирон адабиёт боғини раиғ-баранг медаларга бойитди. Ёш китоб-хонларга ўтғизга яқин шеър, дoston, эртак китоблари ҳақи этди. Ўзининг

ёш сара асарларида совет ҳалқи ва болаларга эркин, тинч, ширин ҳаёт бахш этган устоз Ленинни, жоносон комму-нистлар партиясини, она Ватанини, дўст-лигини улуғлади, серқуви, серқават ў-қитимизнинг сулим табиятини, ана шу гў-зал табият кучида яираб-йишган бахтиерларни жўшқин қалб билан ар-доқлади. Ёш авлодин болим қони — мактабни, устозлар ва ота-оналарни жондан севиш, ўз элнинг ҳалол, ме-хнатсевар, фидокор ўғлонлари, муносиб граждандарни бўлиб этишини наби эзу-мақсалларга ундаш — ҳамшиша озу-қонининг диққат марказида. Бунга мисол қилиб «Сайрағ, қўшлар», «Бўл тайёр», «Ортоб чиқди оламга», «Ху-нардан унаш», «Газ полон эртак ай-тар», «Эсон ва Омон», «Бу жуда соа», «Яхшиларга ўхшасам», «Устозлар из-дан» каби китобларини кўрсатиш мум-кин. Шoir асарлари Иттифоқ ёш китоб-хонлари диққатини ҳам ўзинга жалб эт-ти. Улардан бир қанча намуна қардош республикалар халқлари тилларига таржимана этилди, «Детская литература» ва «Малш» нашриётларида кўп нуса-да chop этилди.

Пулат Мўмин асарларини ўқувчи қалбига олиб кирган омида, биринчи-дан, ёш авлод тарбиясининг энг долзарб мас-алаларидан бахш этиши, содда, сам-имий ва табиийлиги, яқинчиқдан, болаларнинг шўхлиги, қувимлик, кичик-чанлик сингадир феъл-харакатлари эн-г қол намой бўлишидир. Аксаки шеър-ларининг қўшан қўшанлари — билим-лик, меҳнатсевар, ёқимтой болалар. Уқриш кўз олдидан шўх-шолон, шидда қайқон, уйда, пахта майдони, боғ-роғларда қат-таларини яқин дастери... ўзаро аниқ-иттифоқ, яқин феъл-одаларни билан барчани хурсанд этувчи ўғилча-қизча-лар саф тортиб ўтадилар. Баъзан болалар орасида ўзининг ноқўл қаранатли-ри билан ўқитувчисини, ота-онасини, ў-ртоқларини раиғитиб кўювчилар учраб туради. Шoir бундайларни назардан қочрмайди, ҳақиқий асарларида қулға-га олиш йўли билан уларнинг ярамас қилқиқлари зарарли сўбатларини кўр-сатади. Болалик қочидан оқ билан қо-

рани, яқин билан ёмонни ажрата би-лишга ўргатади. «Салимжон-имжон», «Икки кўймағ ўқитувчим», «Уч баҳо — пуч баҳо», «Бир ярим Карим» қа-би ҳақиқатлари шунга мисол бўла ола-ди. Кўп шеърларида воқеабандлик, са-вол-жавоб, лалар айтишу каби ўқувчи-ларни эрғаштирадиган усуллардан, шу-нингдек, халқ ижодидадан ушумли фой-даланади.

Болалар ҳаётини катталар ҳаётидан айралаган ҳолда тасаввур этиш мумкин эмас. Ёзувчи ўз асарларида болаларни катталар билан ёна-ён қўйиб, катта-ларнинг ҳаётдаги, меҳнатдаги ютуқла-рини нораат қилиб кўрсатади. Ишчилар ва пахтакорлар, қўлуварлар ва олов-корларнинг ажойиб ҳақрамолиқларини меҳр-муҳаббат билан қўйлаб, ёрқин об-разларини гавдалантиради. Агар биз болалар адабиётимизда меҳнат завзуси ҳамои етарли ишланмаётганини эъти-борга оласак, Пулат Мўминнинг ўз ижо-дида бу масалани биринчи ўринга қў-йиб борини диққатга лойиқдир. Ана шу жиҳатдан «86 олин қўл» китоби муаллиф ижодида ва умуман болалар адабиётида муҳим ўрин оғаллайди. Ни-гитта етмиш ҳунар оз, дейдилар. Шу ҳиқмат маъносини қачинга бағишлан-дан китоб қизқарди усулда — олтинши олти касб эгасининг иш-ҳунари ҳақида-ги турли ваъда, жозобали шаклда ва ширалор тилда битилган шеърлий ҳиқоя-ларнинг аксариси муваффақиятли чиқ-қан Хар қандай касбининг ўзинга хос жиҳатлари, мамлакатга етказиладиган ма-нафати, одамларга қанчалик завқ-роҳат бағишлайди ишонарли қилиб кўр-сатилади. Меҳнатнинг ҳаётбахш романти-касини кўрсатиш — шoirнинг асосий ни-яти.

Кўп қиррали ижодкор Пулат Мўмин кўшиқчиликда наттао кичикка машҳур бўлди. Достончилик, эртакчилик, ба-диий таржима соҳаларига ҳам меҳнат сиғинди. Мен унинг жуда сует рижон-лиқ билан драматургияси бобидаги хизматини алоҳида кўрсатиб ўтгим кела-ди. Халқ ижоди таъсирини даъватини «Қовоғой билан Чанқорой», «Сўқатой қонфетой» фантастик эртак-песаларни кичикитойларни жуда қизиқтириб, Ёш томошабинлар театри саҳнасида узоқ вақт тўшмади. Бу пьесалар болаларда-ги дангасалик, лаванглик каби ил-латларини ўткир ҳажж остига олди. Билимдонлик, ҳалоллик, меҳнатсеварли-кни сулуғлаб, тарбия ишининг муҳим ма-салаларига қаратилади. Муаллифнинг «Ўғити йилларда яратган «Баҳодирнинг боғини» пьесаси мактаб ўқувчилари-нинг меҳнат бригадаси тўзиб, қолхоз ишига қўшан ҳиссасини кўрсатишга бағишланади, бу асар катта муваффа-қият қозонди.

Ёш томошабинлар ва адабиёт илҳос-манларининг талаби, ҳэйтиёғина эни-раклик билан қулғон солин, улар билан экин алоқад бўлиш — ёзувчи муваф-фақиятини таъминлаган асосий омил-лардир.

Мен ҳамкасбим ва азиз биродарим Пулат Мўминнинг олтин тўйи билан чин дилдан мубораклоб этиб, унга муста-ҳкам соғлиқ, узоқ умр, азиз фарзанд-лар бахти йўлида янги ижодий парвоз-лар тилаймэн!

Ҳамма вақтда Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

ЮБИЛЕЙ КОНКУРСИ ЯҚУНЛАРИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ШАХМАТ КЛУБИ

Тарих фанлари кандидати, СССР спорт мастери М. МУХИДИНОВ бошқаради

Конкурс вазибалари ўртача малакали ҳаваскорларга мўл-жаллаб тўзилган эди. Лекин голиблардан баъзилари ҳам ай-рим ҳолларда оқсаб қолишган. Конкурс вазибаларини ечи-шга икки очка муҳлат берганимиздан нолганлар ҳам топи-лади. Клубимизнинг ўтган машғулотида эълон қилнган кон-курсдаги 16 композициянинг тўғри жавоблари билан таниш-гач, қулғингиз нам бўлгандир. Ўстлар, Бугун виқторина-га кирган бешта саволдан тўрттасига юборилган, баъзилар учун юборилиши керак бўлган жавобларни маълум қи-ламиз.

II. САВОЛЛАР ВА ЖАВОБЛАР

1. Жаҳон чемпионлиги уиво-ни эркаклар ўртасида (Ўрта-сида) қачондан берила бошла-ган? Кимлар унга сазовор бўл-ган?

— Жаҳон чемпионлиги уиво-ни эркаклар ўртасида 1886 йилдан берила бошлаган. Унга В. Стейниқ (Чехословакия, 1886—1894 йиллар), Эм. Лас-кер (Германия, 1894—1921 йиллар), Х. Капабланка (Куба, 1921—1927 йиллар), А. Алексин (Россия — Франция, 1927 — 1935, 1937—1946 йиллар), М. Эйве (Голландия, 1935 —1937 йиллар), М. Ботвинник (СССР, 1948—1957, 1958—1960, 1961—1963 йиллар), В. Смилов (СССР, 1957—1958 йиллар), М. Таль (СССР, 1960—1961 йил-лар), Т. Петросян (СССР 1963 йиллар, 1969—1972 йиллар), Р. Фишер (АҚШ, 1972—1975 йил-лар), А. Карпов (СССР, 1975 йилдан бери) сазовор бўлган-лар. Бу унвон аёллар ўртаси-да 1927 йилдан берила бош-лаган Унга В. Менчик (Ан-глия, 1927—1944 йиллар), Л. Руденко (СССР, 1950—1953 йиллар), Е. Бикова (СССР, 1953—1956, 1959—1962 йил-лар), О. Рубцова (СССР, 1956 — 1959 йиллар), Н. Гаприн-дашвили (СССР, 1962—1978 йиллар), М. Чибурданидзевлар (СССР, 1978 йилдан бери) са-зовор бўлганлар. Шахмат то-ғи эга бўлган 18 кишининг 11 нафари СССР ақиллари-дир.

2. Мамлакатингиз сўнгги ўқимлоғи қачон ва қасрда ўтказилди? Ўзбекистондан ким қатнашди, қанақа натижа кўрсатди?

— 1981 йил ноябрь-декабрь ойларида Фрунза шаҳрида ўт-казилди, унда катташанг кў-лиги билан СССР спорт мас-тери (Эндикдада халқаро мас-тер) Георгий Азёмов олтин-чи урнини эгаллади ва жаҳон биринчилигининг зонал турни-ри (Ереван, 1982 йил) йўл-лагима олди.

3. Нега биз шахматни сева-миз?

— Бу саволга қилган жавоб-лар бир китоб келмас эрғи-гу-лик. Шахмат ўқилови йўқ ул-кан жанг меҳнатини, ёзувчи-сиз, охири йўқ қизик китобга ўхшайди. Минг йиллардан бери ўша 64 қатакда 32 доне сипоҳу, пьедаллар билан жанг қилинади, ўша 64 савоҳда 32 та «қарф» билан сўз еса-лади, лекин халқ хеч ким унинг асагига етган эмас!

Шахмат ноаниқ тушунчалар-ни ойдинлаштириди, фикрлаш, тасаввур қилиш қобилиятини ўстиради, ҳарфсизликни, паршионхотирликни, таваккал-чиликни йўқотди, ютуқлар-дан эсанкирамасликни, ҳавф-хатардан қўчиб, ўзини йиқит-тиб қўймасликка ўргатади. «Етти ўлаб бир кесилшга, бу-ни ҳам тез ва соз бақаршига одатлантиради. Ана шунинг учун ҳам биз шахматни сева-миз.

«Ўзининг ҳаммага баробар халқкор тили бор «Шахмат қироллиги» 2 минг йилдан бери яшаб келгати. Унда одил-лик ҳукм суради. «Оддий ёғоч доналари, аммо уларнинг «жонли» ҳаракатини қўриб-лол қоласиз. Шохларнинг қат-толлиғи фарш-вазирларнинг маккорлиги, руҳларнинг рост-гўйлиғи пьедалларнинг мар-донаворлиғи ҳаяжонга солади. Учин давомида худди ҳаётда-гидек хилма-хил муаммоларга дуч келасиз. Уларни ечиш жараёнида қанча кўп тер тўк-сангиз, шунча кўп ҳордик чи-қарасиз, галабасиз севинасиз. Уни ҳар қанча эъзозласак ҳам оз...»

Келтирилган бу сатрлар самарқандлик кекса ўқитувчи Маҳмуд Нйёзов, наманганлик

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

профессор ўқитувчилар составидаги вақант вазибаларга кафедралар бўйича

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир; педагогика ва ўқитиш методикаси; доцентлар; маркscha-ленинча философия, қишлоқ хў-жалиги мелiorацияси, жисмоний тарбия, қурилиш ма-шиналари, экономика ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чи-қаришини ташкил этиш (ярим ставка), материалшўносини (0.25 ставка);

катта ўқитувчилар; маркscha-ленинча философия, илмий коммунизм, чизма геометрия, қишлоқ хўжалиги мелiorацияси, ерларни лойиҳадаштириш;

ассистентлар; маркscha-ленинча философия (2 ўрин), сиё-сий иқтисод, қишлоқ хўжалиги мелiorацияси, чорвачи-лик фермаларини механизациялаш (2), машиналар ре-монтини;

ўқитувчилар; жисмоний тарбия (2), рус тили, чет эл-лик студентлар билан ишлаш бўйича рус тили, чет эл-лик ўқувчилар билан ишлаш бўйича тайёрлов бўлимида рус тили, умумийлиги фаилар кафедраси бўйича химия.

Конкурс муздати — 20 февралгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Қорн Нйёзий кўчаси, 39-уй, кадрлар бўлими.

196-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШ-КЕНТ ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКА ЗАВОДИ УЧУН ҚУНИ-ДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЕРЛАЙДИ.

ярим ўқитишчи приборларни йиғувчилар, электрон техника қисмлари ва приборларнинг синовчилари, электрон техника қисмлари ва приборлар контроллери, радио-аппаратуралар ва приборларнинг монтажчи ҳамда со-ловчилари, технология ускуналарини соловчилар, сипов ускуналарини соловчи-монтажчилари, токарлар, фрезер-чилар, электр пайвандчилар, асбобсоз-аскарлар, дурад-горлар.

Билим юртига 8—10 сифат маълумотиға эга бўлган, Тошкент шаҳрида ва унинг атрофида яшовчи йилит-қиз-лар қабул қилинади.

8-сифат маълумотиға эга бўлганлар учун ўқиш муздати — 3 йил, 10-сифат ҳамжида маълумотлилар учун — 6 ой.

Радиоаппаратуралар ва приборларнинг монтажчиси ва соловчиси ихтисосига қабул қилинган 10-сифат ҳамжида маълумотиға эга бўлган ўқувчиларга 30 сўм миқдорда стипендия, технология ускуналарини соловчиси мутахас-сислиғидаги ўқувчиларга эса 72 сўм стипендия берилади, 8-сифат маълумоти билан қабул қилинганлар тўқинчи давлат таъинотида бўладилар ва ўрта маълумот олади-лар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчилар иш ҳақининг 33 процентини оладилар. Ўқиш вақти иш ставкага ҳисобланади.

Қабул комиссияси билим юрти базасида, В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводининг кадрлар бўлимида хар куни ишлайди.

МАШГУЛОТЛАР ГРУППАЛАРИНИ ҚОМПЛЕКТ-ЛАНТИШИГА ҚАРАВ БОШЛАЙДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри 5-алоқа бўли-ми, Ленин райони, Весна кўчаси, 17-уй (1, 5, 26-трам-вайлар ва 106-автобуснинг «Фоменко» бекати). Телефон 91-14-51.

СССР Алоқа министрлиги ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ

8-10 сифат ҳамжида маълумотли ёшларни шўпул-леқ 10-сифат ўқувчиларини

ОЛТИ ОЙЛИК ТАЙЕРЛОВ КУРСЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум қўйидаги ихти-сослар бўйича мутахасис-лар тайёрлайди: телевизион техника ва радиорелей ало-қа, район электр алоқаси ва радиоланштириш, автоматик электр алоқаси, кўп канал-ли электр алоқаси, теле-граф алоқаси ва маълумот-ларни узатиш, почта алоқа-си, бурхалтерлик ҳисоби.

Аривалар 21 февралгача қабул қилинади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб бори-лади.

Ўшбу адресга мурожаат этилсин: 700189, Тошкент шаҳри, 189-алоқа бўлими, У. Юсупов кўчаси, 70-уй, 2-қават, 203-хона (10-троллей-бус, 44, 48-автобусларнинг «Лабаз» бекати, 10, 23, 27-трамвайларнинг «Алоқа» тех-ника бекати). Телефон-лар: 41-43-62, 41-35-04.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги техника таъиноти давлат комитетининг

МАРГИЛОН РЕМОТ ЗАВОДИ

корхоналар, муассасалар, қолхоз ва совхозлардан «ГАЗ-68», «УАЗ-460», «УАЗ-452» автомашиналари ва ГАЗ-51 автоагрегатлари; оудини ва орда қўприк, уедини коробасини

КАПИТАЛ РЕМОТ-ГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: 713767, Фарғона область, Охунбобоев райони, Қора-қўшчи қишлоқ Совети.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК НАТТА ТЕАТРИДА — 29/1 да Пиноваз дама.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/1 да Бой ила хиз-матчи.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Салон, Гулливерлар» му-зикали-эксцентрик аттракци-онининг гастроллари (19.30).

РАДИО

БУГУН БИРINЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Дил куйлари. 9.30 — Еш-лик. 10.15 — Дўноналар. 11.30 — Классик кўшиқлар. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Увертюра-лар, фантазиялар, попурири-лар. 14.00 — Табаррук замин. 15.30 — Халқ кўшиқлари. 17.00 — Арноналар — ҳан-гомалар. 17.20 — Оркестр жи-роси учун пьесалар. 18.15 — Чолгу куйлари. 18.30 — Ўс-тарларимиз астрадаси. 19.25 — Ешлик. 21.00 — Халқор ҳа-ётнинг ақтуал масалалари. 21.10 — Музыкали учрашу-лар. 23.30 — С. Калопов кў-шиқлари. 24.00 — Хайрли тун.

БИЗНИНГ АДРЕС

700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

АХБОРОТ

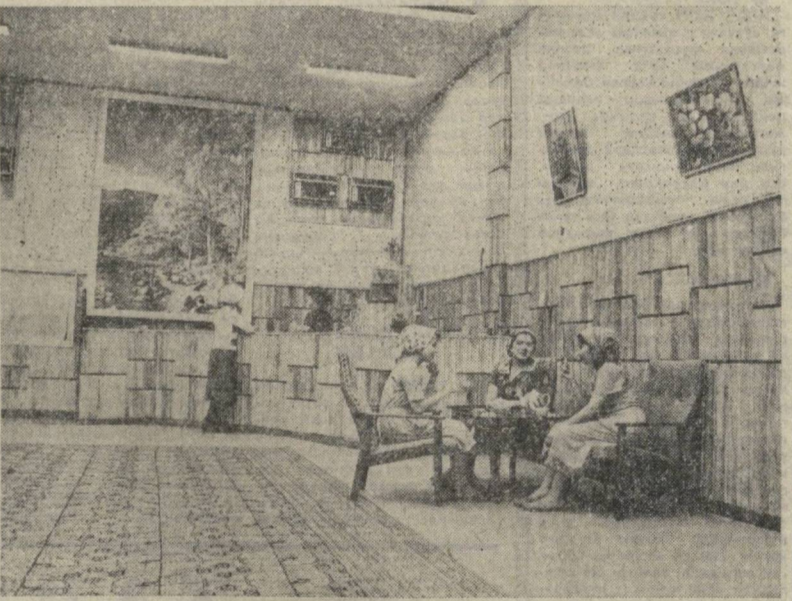
УНУМЛИ АППАРАТ

Тўрақўрғон районидаги трактор-ремонт заводиде трактор деталларини новадиган янги ОМ — 1966 аппарати ишлаб чиқаришга киришди. Завод ишчилари шу йилнинг ўзида ана шундай аппаратлардан 300 доне ишлаб чиқаришди. Улар республикамиз ва иттифоқдош республикаларнинг пахтакор хўжалиқларига юборилади. Аппарат кўл меҳнати 5 баравар энгиллашти-ради.

ПОЛИКЛИНИКА ХИЗМАТДА

Самарқанд область, Паст-дергом районининг маркази — Жума шаҳри 10 йага тўл-ди. У кун сайин чирой очмоқ-да. Шаҳарда маълумий ва жа-моат биналари, мактаб ва бо-лалар муассасалари, шифо-хона курилди, кўчалар кенгай-тирилди. Яқинда икки қаватли шифохона қошида ҳар томон-лама қулайликларга эга бўл-ган янги поликлиника ишга ту-ширилди.

Н. ЭШҚУВВАТОВ.

«Яхши дам — меҳнатга ҳаммаме дейди талқимиз. Чиндан ҳам меҳнатдан сўнг дам олиш, ҳордик чинариш кишига хушро бағишлайди. Тошкент тўқимачилик комбинати-нинг 3-ўқуға фабрикасида дам олиш зонаси мавжуд. Бу ерда ишчи-хизматчи-лар учун ҳамма нарса муҳайё. Суратда: ишчилар дам олишда.

А. ЖДАНОВ ФОТОСИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

29 ЯНВАРЬ, ШАНБА

МОСКВА-И. 9.00 — Время. 9.35 — Фильм-концерт. 10.15 — Спортлото. 10.25 — Ота-оналар. Силалар учун. 10.55 — Ет-қуллаб сифатли товарлар ет-казиши берайлини. 11.25 — Сна-цияни тўқитишган адабиётлар. 12.10 — Ғолиблар. 13.40 — Ни-сов. Ер. Коиет. 14.25 — Кон-церт. 14.50 — Дунё воқеалари. 15.05 — Муъжизаси-мў-жизалар. 16.05 — Болалар учун фильм 16.35 — Сийёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳ-бат. 17.05 — Воисиз чапан-лов. Вадиий фильм. 18.45 — 9-ступяда. 19.45 — Остинионо концерт студиясида ёшлар ке-часи. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. СССР чемпионати. Танаффуда — Агар соғом бўлай десанг. 23.30 — Чет эл астрадасининг куйлари ва ох-тангалари. 00.20 — Янгилик-лар.

МОСКВА-И. 9.00

Гимна-стика. 9.15 — Агар соғом бў-лай десанг. 9.25 — Икки кўй-ини кўриш. Вадиий фильм. 10.40 — Тонгги почта. 11.10 — Қорозотини телевидениесини программаси. 12.40 — Киното-мошабин ҳамроҳи. 13.25 — Фильм-сленгтаъли. 15.50 — Сер-ташани филми. 16.00 — Москва ширинида аттракцион. Тиниф-филми — Хужжатли фильм. 19.05 — Ганг дарёсининг қизи. Вадиий фильм. 20.15 — Халқ-ранг оубор. 20.30 — Хайрли тун. Кичикитойлар. 20.45 — Здровье. 21.30 — Время. 22.05 Вергамоник Труффаль-дино. Вадиий фильм. 1. ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ-И. 10.00

Янги-ликлар. 10.10 — Мультинашо-рама. 10.55 — Иккинчи бола-лиқдан бошланади. 11.25 — Фильм-концерт. 11.55 — Ойбек. «Навоий». Видеофильм. 3-се-рия. 13.05 — Вошқариш мактаби

30 ЯНВАРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-И.